

ligen bestræbe mig for, naar denne Lov bliver tilendebragt, i næste Sæssion at forelægge et Lovudkast om Valgene i Kjøbstæderne, og i det Hele taget om Communalforholdene. Som det i Motiverne til dette Udkast er anført, anseer jeg det for en Lov, som det er min Pligt fortrinvis at bekræftige mig med; men at begynde paa et saa stort og omfattende Arbejde, til samme Tid, som der herskede en saadan Uvisshed om Grundsætningerne for Valgene her i denne Hovedafdeling, Landcommunerne, og i en saadan Modsatning mellem Anskuelseerne havde aabenbaret sig saa tydeligt, som det skete i forrige Sæssion, kunde jeg ikke ansee for hensigtsmæssigt, selv om det havde været mig muligt, at udarbejde en almindelig Communallov; men det har ikke været mig muligt. Jeg har i Statens Tjeneste anvendt alle mine Kræfter i den forløbne Sommer og under denne Sæssion, men at vinde Tid til, ved Siden af Alt, hvad der ellers maatte tilendebringes i dette Tidsrum, tillige at udarbejde en heel Communallov, hvilket efter mit Begreb bør stee med Grundtighed, det har jeg ikke kunnet, og det maa ialtsald være min Undskyldning hos det høitagtede Thing for, at det ikke er skeet.

Beskyldning: Det ærede Udvalg har i sin Betænkning stillet i Spidsen de store Betænkneligheder, der kunde være ved at gaae ind paa det foreliggende Lovudkast. Det er ogsaa af flere ærede Medlemmer blevet udtalt, at det, man egentlig ønskede, var en communal Lov. Jeg formoder, saavidt jeg har opfattet Udtalelserne fra den ærede Ordførers Side, at det, der har været den bidragende Årsag til, at Udvalget er gaaet ind paa Lovforslaget, var den Forventning, at der snart vilde blive forelagt en Lov om hele Communalvæsenet. Der findes ogsaa flere Uttringer i Betænkningen, der tyde hen paa, at Udvalget nærer et saadant Haab. Jeg for mit Vedkommende maa sige, at jeg ikke nærer dette Haab. Det forekommer mig, at vi ere komne længere fra dette Mål, som vi ere stredne videre frem i Tiden. I Mæret 1849 udtalte Grundloven Bestemmelse om, at Communerne skulde have Selvstændighed. I Mæret 1850 udkom et lille Skrift, som begynder med de Ord: „at, i den Forudsætning, at det i nærværende Dieblif,

da den almindelige Opmærksomhed i en ikke ringe Grad turde være henvendt paa Spørgsmaalet om den forestaaende Ordning af vore kommunale Forhold, maatte kunne være af Interesse for en større Kreds at gjøre sig bekendt med de her meddelte Udtog af fremmede kommunale Lovgivninger“, saa, siger Forfatteren, har han givet dette Udtog, og Forfatteren var den daværende Indenrigsminister. Den daværende Indenrigsminister ansaae det allerede i 1850 for en Nødvendighed at komme ind paa selve Ordningen af Forholdene, og, hvis jeg ikke feiler, var det den samme Minister, der i 1851 som Rigsdagsmand indbragte et Forslag om de kommunale Forholds Ordning. I 1852 er det nu kommet dertil, at Ministeren ikke finder det hensigtsmæssigt at gaae ind paa hele Sagen, men tager kun en liden Deel deraf, nemlig Spørgsmaalet om Valgene, og troer, at denne bør ordnes først. Derfor der var Haab om, at det var Regeringens Hensigt, naar Valgene til Landcommunerne vare ordnede, da at gaae ind paa selve Bestemmelsen om Communerne Myndighed, da vilde naturligvis Forholdet, forekommer det mig, stille sig anderledes, og jeg kan altsaa meget villigt indrømme, at det ærede Udvalg, som har en saadan Anskuelse, har meent dermed at kunne berolige sig. Men det forekommer mig, efter de Uttringer, der findes i Motiverne til Lovforslaget, at en saadan Anskuelse ikke vil kunne bestaae; thi vel siges der i Motiverne, at det er den nærværende Regerings Hensigt at udvilde de kommunale Autoriteters Selvstændighed, men, naar der nu altsaa spørges: naar vil dette stee? da gaae Motiverne videre og sige: „det er nødvendigt, at der først bliver nye og større kommunale Kredse, og for at saadanne skulde kunne hensigtsmæssigt indføres, maa der findes en Afvikelse af Retspleien og Forvaltningen og tillige en Oprettelse af nye judicielle og administrative Kredse Sted. Communalforfatningen indrømmes at være et Hovedled af den hele Organisation, men kun et Led, som kun kan ordnes og fremkomme ved et Bær, der fordrer mangfoldige Forberedelser, en samlet Tid til Regeringens Medlemmers Raadighed, og som mindst egner sig for et Tidspunkt, hvor Virk-